

İŞKENCENİN BAZI PSİKOLOJİK BOYUTLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Psikolog Şule DURUARI

GİRİŞ

Bilgi alma, itiraf ettirme, ceza verme gibi amaçlarla yasal veya yasadışı kullanılan işkenceye dönem dönem, her ülkenin tarihinde rastlanmaktadır. Bu gün Uluslararası Af Örgütü'nün raporlarına göre 98 ülkede fiilen işkence uygulanmaktadır (Kaptanoğlu 1991) .

Uluslararası Af Örgütü'ne bildirilen işkence olaylarının büyük çoğunluğunda fiziki acıya dayalı yöntemler kullanılmıştır. İşkencenin bireyler üzerinde fiziki etkilerden daha çok psikolojik etkiler bıraktığı saptanmıştır.

Bu konuda yapılan çalışmalar sonucunda, işkence gören kişilerin büyük bir depresyon ve anksiyeteye rastlanmaktadır. Söz konusu olan bu kişilerde çaresizlik ve umutsuzluk olduğu vurgulanmış, ne var ki bu konuda henüz bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Depresyonla ilgili pek çok araştırma umutsuzluk ile yoğun depresyon arasında ilişki olduğunu göstermiştir. (Crandell, Chambles, 1986). Beck'in depresiflerin geleceğe olumsuz baktıkları düşüncesi deneysel çalışmalarla kanıtlanmış ve kişinin bilişsel düzeyinde net olarak belirlenen gelecekle ilgili olumsuz beklentilerin umutsuzluğa neden olduğu belirtilmiştir (Minkoff 1973) .

Ayrıca umutsuzluk üzerine yapılan çalışmaların sonucunda umutsuzluğun depresyonda ulaşılan en yüksek nokta olduğu vurgulanmış ve eğer bireyler karşılaştıkları olumsuz yaşam olaylarının sonuçlarını içsel, sabit ve genel nedenlere yüklerlerse bu onları umutsuzluğa iter ve bu da depresyon için risk faktörü oluşturur denmiştir. (Needles Abramson 1990) .

Yaygın bir sağlık sorunu olan depresyonunu içerdiği bilişsel faktörleri açıklamaya çalışan kuramlardan biri de Seligman tarafından ortaya atılan " Öğrenilmiş Çaresizlik" modelidir. (Aydın 1988) . Seligman'a göre öğrenilmiş çaresizlik bir organizmanın davranışlarıyla olumsuz bir sonucu kontrol edebileceği halde, bu sonucu kontrol etmek için

gereken davranışları yapmadığı ya da bu davranışları öğrenmede yetersizliğidir (Hovardaoğlu 1986) .

Seligman'ın öğrenilmiş çaresizlik kavramına karşı çıkan Rosenbaum, bu kavrama anti-tez olarak "Öğrenilmiş Güçlülük" kavramını ileri sürmüştür.

Rosenbaum, bireylerin yaşam boyu geliştirdikleri ve stresle baş etmelerini sağlayan davranış repertuarlarının olduğundan söz eder ve bu repertuarları "Öğrenilmiş Güçlülük" olarak tanımlar (Siva 1991) .

1986-1990 tarihleri arasında yapılan araştırmaları gözden geçirdiğimizde, yukarıda sözünü ettiğimiz öğrenilmiş çaresizlik / öğrenilmiş güçlülük modelini esas alan bir çalışmaya rastlamadığımızı vurgulamak isteriz. Bu doğrultuda yapılacak bir araştırma, alana ilginç bir katkı sağlayabileceğini düşündük.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmanın amaçlarını şöyle sıralayabiliriz:

1- Olumsuz yaşam olayları karşısında kişiler içsel / dışsal, sabit / değişken, genel / özel nedenlere yüklem yaparlar. Eğer kişiler bu yaşam olaylarını ve başarısızlıklarını içsel, sabit ve özel nedenlere yüklem yaparlarsa, çaresizlik yaşarlar ve sonuçta bu çaresizlik depresyona neden olur. Bu çalışma, işkence görenlerde saptanan depresyonun içsel mi / dışsal mı , genel mi / özel mi , sabit mi / değişken mi olduğunu saptamak;

2- İşkenceye maruz kalan kişilerde rastlanan depresyon ve anksiyetenin, işkence görmemiş depresif ve anksiyeteli kişilerde görülen türde bir depresyon ve anksiyete mi olduğu, yoksa duruma bağlı olarak mı görüldüğünü araştırmak;

3- Türkiye'de işkence görüp, yurt dışına örneğin, Danimarka'ya, Almanya ve Fransa'ya giden Türklerle, halen Türkiye'de yaşayıp işkenceye maruz kalan kişiler arasında çaresizlik, umutsuzluk ve depresyonun ortadan kalkma süresinde fark olup olmadığını araştırmak.

4- İşkence görenlerde öğrenilmiş çaresizliğe karşın, öğrenilmiş güçlülük arasında ters orantı olup olmadığını belirlemek;

5- Türkiye'de işkence gören grubun belirli bir süre sonra depresyon, anksiyete, çaresizlik ve umutsuzluk düzeyinde değişme görülmesine rağmen semptomun tamamen ortadan kalkıp kalkmayacağını saptamak.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Değişik yönleriyle bir çok tıp dalını yakından ilgilendiren işkence konusunda yeni başlayan ve giderek önem kazanan araştırmalar daha çok cinsel problemlere, aile içi etkileşimlere ve tedavilere, işkence ile depresyon ve anksiyete arasındaki ilişkilere yönelik olduğu görülmüştür. Yapacağımız araştırma, işkence görenlerde depresyon, anksiyete, umutsuzluk, çaresizlik ve öğrenilmiş güçlülük durumlarını bilimsel yöntemlerle araştırılması ve böylece son yıllarda büyük bir ilgi odağı olan alana katkı sağlaması bakımında bir önem taşımaktadır.

ARAŞTIRMANIN SAYILTILARI

1- İşkence gören kişilerdeki depresyonda, olumsuz yaşam olaylarına ilişkin nedenlerin dışsal özel ve değişken yüklem esasına dayandığını;

2- İşkence gören kişilerde rastlanan depresyonun, anksiyetenin, umutsuzluğun ve

çaresizliğin işkence görmemiş olanlardaki depresyon, anksiyete, umutsuzluk ve çaresizlikten farklı ve duruma bağlı olduğunu;

3- Türkiye'de işkence görüp, yurt dışına giden Türklerle, işkence görüp Türkiye'de yaşayan kişilerde çaresizlik, umutsuzluk ve depresyonun ortadan kalkma süresinde fark bulunduğunu;

4- Türkiye'de yaşayan ve işkenceye maruz kalmış kişilerde depresyon, anksiyete, çaresizlik ve umutsuzluk düzeylerinde değişme görülmesine rağmen tamamen ortadan kalkmadığını;

5- İşkence görenlerde öğrenilmiş çaresizliğe karşın güçlülük arasında ters orantılı bir ilişki olacağını varsayıyor.

YÖNTEM

Evren

Araştırmamanın evreni Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Ankara Tedavi Merkezi'ne başvuran kişilerle yurt dışında merkezlere başvuran Türklere. Kontrol grubu ise, çeşitli hastanelerin psikiyatrik servisine ulaşabilen hastalardan ve sağlık personeli ve üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır.

Örneklem

İşkence gören örneklemi oluşturan kişiler TİHV Sağlık Merkezi'nde ve yurt dışındaki merkezlerde depresyon teşhisi konmuş 50 kişiden oluşmaktadır. Kontrol örneklemini ise çeşitli psikiyatri kliniklerinde rastlantısal yolla seçilen 25 depresif ve anksiyeteli kişiyle, 25 sağlık personeli ve rastlantısal yolla seçilen 25 üniversite öğrencisini kapsamaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada Beck Depresyon Ölçeği, Umutsuzluk ölçeği, Depresif Yükleme Biformi Ölçeği, Kendini Denetleme Ölçeği, Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri ve Stresle Başetme Ölçeği kullanılacaktır.

Verilerin Analizi ve Yorumu

Uygulanacak ölçekler arasındaki ilişkiler korelasyonla incelenecektir. Ayrıca kontrol grubundaki kişiler random yoluyla seçileceği, işkenceye maruz kalan kişilerden tekrar ölçüm alınacağı için karışık desen kullanılıp varyans analizi yapılacaktır.

KAYNAKÇA

- 1.Hovardaoğlu S. (1986) : Öğrenilmiş Çaresizlik Modeli . Psikoloji Dergisi 5,3-5.
- 2.Aydın G. (1988) Depresyonda Bilişsel Değerlendirme: D.Y.B.Ö. Yetişkin Formunun Geçerlik ve Güvenirliği . Nöroloji Nöroşirurji Psikiyatri Dergisi, 3,135-138
- 3.Kaptanoğlu C. (1991) İşkencenin Ruhsal Etkileri. Uzmanlık Tezi, Eskişehir.
- 4.Siva A.N. (1991) İnfertilitede Stresle Başetme, Öğrenilmiş Güçlülük ve Depresyonun İncelenmesi. Doktora Tezi Ankara.
- 5.Needles D.J, Abramson L.Y.(1990) Pozitive Life Events, Attributional Style and Hopefulness Testing A Model of Recovery From Depression. Journal of Abnormal Psychology, 99,156-165.
- 6.Crandell C.J. (1986) The Validation of An Inventory for Measuring Depressive Thoughts. The Crandell Cognitions Inventory . Behav. Rest. Finan. 24, 403-411
- 7.Minkoff K. Bergman E. Beck A.T.(1973) : Hopeless-ness Depression and Attempted Suicide . Am. J. Psychiatry 130, 455-459.

ANKARA TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZİ
SOSYAL AKTİVİTELERİ

Ankara sosyal aktiviteler açısından, sakin bir yılı geride bıraktı. Gönüllü hekimler dışında gönüllü gruplarımızın olmaması, bu eksikliğin en önemli nedeni idi. Bu amaçla hekim dışı gönüllü grupları oluşturmayı 1993 yılı programımıza aldık.

1992 yılı içerisinde üç kez gönüllü hekim grubumuzla vakıf merkezinde, bilimsel ve sosyal içerikli toplantılar düzenledik. Bu toplantılar karşılıklı bilgi alış veriş ve dostlukların geliştirilmesi açısından son derece olumlu işlevler gördü. 1992 içerisinde en önemli organizasyonumuz, Ankara Tabip Odası ile birlikte, "ATO'nun 1992 İnsan Hakları Ödülü" nün TİHV Gönüllülerine verilmesi nedeniyle düzenlenen yemekli toplantı idi. İnsan Hakları Ödülü alan gönüllülerimize TİHV tarafından da birer teşekkür sertifikası verildi. Çok sıcak bir gecenin ilişkilere olumlu katkıları toplantı sonrası yeni dostluklar ve TİHV'na sunulan yeni olanaklar olarak kendini gösterdi.

Dr. Hilmi UYSAL	Dr. Mete ALP
Dr. Pınar BİLALOĞLU	Dr. Feyza ÖNDER
Dr. Figen DEMİRKAZIK	Dr. Canan CAN
Dr. Süleyman MEN	Dr. Cenk TEK
Dr. Selim ÖLÇER	Dr. Murat ÇOBANOĞLU
Dr. Mine ÖZKUL	Dr. Bahar GÖKLER
Dr. Aysel ÜLKER	Dr. Bema ULUĞ
Dr. Korel YALMAN	Psk. Neriman SAMURÇAY
Dr. Bülent ERDOĞAN	Dr. Banu ALP
Dr. Celal KILIÇ	Gül ERDOST
Dr. Ferda SUVARDAR	Dr. Fikret GÜMÜŞEL
Dr. Erkan SÜMER	Psk. Şule DURUARI
Dr. Zafer HASÇELİK	Nilgün GÜNAL
Dr. Cengiz ALATAŞ	Dr. Ata SOYER
Dr. Deniz ÇAKÇI	Dr. Okan AKHAN
Dr. Sabri DOKUZOĞUZ	Dr. Ümit ERKOL
Dr. Mahmut KILIÇ	Dr. Doğan DEDE
Dr. Ayhan YİĞİT	Dr. Hüray FİDANER
Dr. Mevlüt ÇAPANOĞLU	Dr. Gülay TEMUÇİN
Dr. Hakan AKHAN	Dr. Yeşim KUTSAL
Dr. Şevki SERT	Dr. Ali KUTSAL
Dr. Füsün SAYEK	Psk. Aysun YAVUZ
Dr. Emin ÖNDER	

**TİHV İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİNİN
FAALİYET RAPORU**

TİHV İstanbul Temsilciliği kuruluşundan bu yana profesyonel kadro ve "gönüllüler" in desteği ile faaliyetlerini sürdürüyor.

Temmuz 1991'den bu yana Temsilciliğe destek veren gönüllüleri iki ana grupta toplamak mümkün: Birinci grup, doktorlar, diş hekimleri, psikologlar, eczane ve laboratuvar sahiplerinden ve doğrudan meslekleri temelinde destek verenler. Bu grupta 50 doktor, 11 diş hekimi, psikologlar ve Temsilciliğin sevkettiği hastalara piyasa fiyatlarının altında hizmet veren tahlil laboratuvarları, eczane ve gözlükçüler var. Vakfa yapılan başvurular, temsilcilikte profesyonellerce yapılan ilk muayeneden sonra ilgili gönüllü kişi ve/veya kuruluşlara sevk ediliyor. Temsilcilik çalışanları, bu mesleki desteği güçlendirmek, rehabilitasyon ve tedavi imkanlarını genişletmek için sürekli bir çaba içerisinde.

İkinci grupta ise Vakıf çalışmalarına destek veren, Türkiye'de insan hakları ihlallerine karşı çeşitli alanlarda ve kurumlarda mücadele eden Vakıf gönüllüleri var. Teşhis ve tedavinin organizasyonu ile başvuruların izlenmesinin yanı sıra, Temsilciliğe gelir sağlamak ve tanıtım için gönüllülerin çalışmalarına katılımı örgütlenmeye çalışılmaktadır. Bu gönüllüler, temsilcilikle sürekli ve düzenli bir ilişki içinde olan 25 kişinin yanı sıra, ilişkileri sürekli olmasa da çeşitli zaman ve konularda Temsilciliğe destek veren insanlardan oluşuyor. 1992 yılı içinde gerek Vakfın tanıtımı, gerekse Temsilciliğe maddi destek sağlamak üzere bu gruptaki gönüllülerle yapılan çalışmalar sırasıyla şunlar:

Bağış Kumbaraları : TİHV İstanbul temsilciliği için yapılmış ve çeşitli standlarda bağış toplamak ve tanıtım için kullanılıyor.

Kartpostal: İHD İstanbul Şubesi'nce 1991 yılında yapılan yarışmaya çocukların gönderdiği resimlerden hazırlanan kartpostallar İstanbul'un çeşitli semtlerinde açılan standlarda satıldı ve hala satılıyor.

"SİĞİNTILAR" GALA : 6 Haziran 1992'de Şehir Tiyatroları'nda Orhan alkaya'nın sahnelediği SİĞİNTILAR oyununun prömiyeri Temsilcilik yararına yapıldı. Oyun sonrasında kokteyl verildi.

"ÖLÜM VE KIZ " GALA : 20 Ekim 1992'de İstanbul Devlet Tiyatroları'nda, Müşfik Kentler'in sahneye koyduğu ÖLÜM VE KIZ adlı oyun Temsilcilik yararına 1992 prömiyeri yaptı. Oyun sonrası kokteyl verildi.

Kitap Satışı : TİHV Dökümantasyon merkezinin yayınladığı "Türkiye İnsan Hakları Raporu 1991" kitabının "Sultanahmet Cezaevi Şimdi Özgür" etkinliklerinde ve daha bir dizi etkinlikte satışı yapıldı.

İnsan Hakları Haftası : Hafta boyunca bir dizi etkinlik yapıldı. Bu etkinliklerde dünyanın çeşitli ülkelerinde işkence uygulamaları, kayıplar ve bunlara karşı mücadele yöntemleriyle ilgili video gösterimleri, müzik dinletileri düzenlendi. Dünyadaki işkence tedavi merkezleriyle ilgili bilgi edinmek amacıyla Dr. Ata Soyer'in söyleşi örgütlendi.

Temsilcilik Dia Tanıtımı : TİHV'nı ve İstanbul Temsilciliği'ni tanıtan dia sunusu hazırlandı ve ilk kez İnsan Hakları Haftası etkinliklerinde kullanıldı.

Bu etkinliklerin hemen hepsi Temsilcilik gönüllüleriyle birlikte gerçekleştirildi. 1992 yılı içinde Aralık ayında gönüllülerin artık İstanbul Temsilciliği Yürütme Kurulu toplantısına ve ayrıca TİHV'nın üç merkezinin ortak toplantısına da katılmaları talep edildi. 1993 programı için tartışmalar halen sürmekte.

İstanbul temsilciliğinin kuruluşundan bu yana Temsilciliğin boya-badanasından, elektrik tesisatının yapımına, çevirmenlikten kartpostal, kitap ve davetiye satışına, kumbaraların yapımından dia sunularının hazırlanmasına kadar çeşitli işlere koşan ve Temsilciliğin bugün ayakta olmasında büyük katkısı bulunan gönüllülere teşekkür borçluyuz.

1992 YILI İZMİR TEMSİLCİLİĞİ

FAALİYET RAPORU

*Ocak ayı içerisinde, İzmir Tabip Odası, İzmir Barosu ve Büyükşehir Belediyesince ortaklaşa düzenlenen "Çılgılık" isimli ve "Araç ve Yöntemleriyle İşkence" konulu serginin oluşumuna materyel açısından katkıda bulunuldu. On gün boyunca, Konak'ta Çetin Emeç Sergi Salonunda süren serginin bir bölümünde bir pano üzerinde, Vakfımızın amacı ve işlevi ile çalışmalarının tanıtımı sağlandı.

*2 Ağustos'ta Temsilciliğimizin açılış yıldönümü, bir yıllık çalışma raporumuz ve edindiğimiz deneyimler, hekim ve diğer gönüllülerimize bir toplantıyla iletilerek, kokteyle kutlandı. Kokteyl masrafları gönüllülere sunulan anı paketlerinin satışıyla karşılandı.

*Eylül'de Buca Cezaevinde başlayan, uzun zaman süren açlık grevinde, İzmir Tabip Odası yöneticileri ile birlikte, "Açlık grevi sonrası tutuklu ve hükümlülerde ortaya çıkan patolojiler" cezaevi yöneticilerine iletilerek önlem alınması istendi.

*İzmir Tabip Odası ile işbirliği içinde, Temsilciliğimize başvuran akut olgulara rapor düzenlendi, durumu uygun olmadığı için hukuksal yardım talebinde bulunanlara avukat sağlandı. Hakkında dava açılan ve davası sürenlerden adli olgulardan S.A'a; Selçuk'ta tutuklu olarak davası süren A.S'e ve tutuksuz sanıklar M.S., İ.A., S.A'ya dava süresince avukat sağlandı. Bunlardan S.A'nın davasında Temsilciliğimiz ile İz.TO'nın ortaklaşa düzenlenmiş bulunduğu işkence raporu davaya bakan hakimce istenerek, dosyaya kondu.

Diğer dört sanıklı davada, Temsilciliğimizin başvurusu ve talebi üzerine 9 Eylül Üniversitesi Çocuk Psikiyatrisi hekimlerince bir rapor düzenlenmesi sağlandı. Akabinde İz.TO ile düzenlenen ortak işkence raporu da dava dosyasında yer aldı ve sonuçta etkili olarak, dava beraatle sonuçlandı.

*Temsilciliğimizin ilk olgularından olan ve hakkında işkence raporu düzenlenen Y.E'in raporu İstanbul Adli Tıp Kurumuna incelenmek için istek üzerine gönderildi. Yine Temsilciliğimizin ilk başvurularından olan ve aynı şekilde işkence raporu düzenlenen Y.Y'nin Avrupa Konseyi Strasbourg Uluslararası İnsan Hakları Mahkemesi'ne yaptığı bireysel başvuru kabul edildi.

*Vakfımız gönüllü hekimleriyle literatür çevirisi yapıldı.

*21-31 Aralık 1992 tarihleri arasında Dominik Cumhuriyeti caddesinde Hediyeelik Eşya Standı açılarak satış yoluyla gelir sağlandı; hem de Vakfın tanıtımı yapıldı. Elde edilen gelir ile Temsilciliğimizin bulunduğu daire içinde telefon kutusu düzenlemesi yapıldı.

ULUSLARARASI İŞKENCE KURBANLARI REHABİLİTASYONU
KONSEYİ İLE TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI VE
TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ'NİN 22-24 EKİM 1992
GÜNLERİNDE DÜZENLEDİĞİ

"V. ULUSLARARASI İŞKENCE VE TIP MESLEĞİ "

ADLI SEMPOZYUMDA YAYIMLANAN
İSTANBUL BİLDİRGESİ

24 EKİM 1992

İŞKENENİN KALDIRILMASI İÇİN GLOBAL BİR ÇAĞRI

*Özellikle hiç kimsenin işkenceye ya da zalimce, insanlık dışı ya da aşağılayıcı davranışa maruz kalmaması gerektiğini belirtmek, herkesin işkenceden uzak tutulma hakkını içeren, 1948'de kabul edilmiş Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine karşın,

*İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin hiçbir istisnaya hoşgörülen tanımsız işkencenin uygulanmasına kesin bir yasak oluşturan yargısını açıkça belirtmesine karşın,

*"Ulusun yaşamını tehdit eden acil durumlarda bile" işkence ve zalimce, insanlık dışı ya da aşağılayıcı davranış ya da cezalandırma yaşamının ihlal edilmesini vurgulayan Birleşmiş Milletler Medeni ve Politik Haklar Uluslararası Anlaşması'na karşın,

İşkence, Birleşmiş Milletler üyesi ülkelerdeki hükümet ve diğer resmi çevrelerin çoğu tarafından, 1984 yılında kabul edilen Birleşmiş Milletler İşkence ve Zalimce, İnsanlık dışı ve Onur Kırıcı Davranış ya da Cezaya Karşı Sözleşmeye aykırı olarak hoşgörülen ve sürdürülen bir yaşamsal gerçek olmaya devam etmektedir.

Bu, özellikle kendi haklarını baskı altında tutmayı sürdürmek için işkence ve işkence tehdidinde bel bağlayan diktatörlükler ve diğer baskıcı yönetim biçimlerindeki durumdur.

Bunun yanı sıra, bu tür baskıcı yönetimlerden sonra demokratik olarak seçilmiş yönetimlerin işbaşına geldiği bir çok ülkede işkence, sistemin siyasal değişimlerinden etkilenmemiş bölümlerinde uygulanmaya devam etmektedir.

Tıp doktorları ve diğer sağlık mensuplarının dolaylı ya da dolaysız aktif ya da pasif olarak insanlık dışı uygulamalara katıldıklarını ve dolayısıyla Dünya Tıp Birliği'nin 1975 Tokyo Bildirgesi ile Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın 1982'de kabul ettiği Tıp Ahlakı İlkeleriyle çelişkili davranışlarını belirten yeterli kanıt vardır.

Bu trajik tablo karşısında İşkence Kurbanları için Uluslararası Rehabilitasyon Merkezi (IRCT) 'nin Türkiye İnsan Hakları Vakfı ve Türk Tabipler Birliği'nin işbirliğiyle 22-24 Ekim tarihinde düzenlediği V. ULUSLARARASI İŞKENCE VE TIP MESLEĞİ SEMPOZYUMU, Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve onun sorumlu ülkelerini :

-Birleşmiş Milletler İşkence ve Başka Zalimce, İnsanlık dışı ve Onur Kırıcı Davranış ya da Cezaya Karşı Sözleşmeye uymaya ,

-Polis sorgulamasının yanı sıra siyasal baskının bir bölümü olarak hükümetçe uygulanan ya da teşvik edilen işkencenin kaldırılması için ciddi çaba harcamaya,

-Herhangi bir kimseye, sorgulamadan önce ve sonra kendi seçeceği bir yerde bağımsız bir doktor tarafından tıbbi muayene hakkı vermeye.(*) Öte yanda , resmi rapor olayın öyküsünü ve fiziksel incelemesini ayrıntılı olarak içermelidir. Tutuklu ya da hükümlünün bu raporu okumasına izin verilmeli ve resmi doktor tarafından yapılacak muayenenin güvenlik güçlerinin etkisinden uzak bir yerde gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

-Aynı şekilde, işkenceden öldüğü ileri sürülen ya da kuşku duyulan kişi veya kişilerin ailelerine ölen kişinin cesedi üzerinde tıbbi inceleme yaptırma hakkı tanınmasına,

-Her türlü işkence iddiası ya da kuşkusunda, kurbanlar için ücretsiz yasal yardım sağlamaya da içermek üzere özenle ve etkince kovuşturmayla,

-İşkence kurbanlarına ve yakınlarına tazminat hakkı sağlamaya,

-İşkencecileri cezadan uzak tutacak anti-demokratik hükümetlerin kabul ettiği tüm yasaları yürürlükten kaldırmaya,

-Özellikle işkenceye katılmama açısından doktorların diğer sağlık personelinin yürürlükteki tıbbi etik kurallara karşı davranmak zorunda bırakılmaları riskine karşıyasalarla korunmalarına ve sözleşmelerle bunu sağlamaya,

-Tüm sağlık mesleği mensuplarının öğrenim izlemlerinde ve hukukçuların, polislerin ve askerlerin eğitimlerinin bir bölümünde işkence uygulamasıyla ilişkili olarak bu meslek gruplarının davranışlarını düzenleyen ulusal ve uluslararası yasalarla etik zorunluluklar konusunda özgül eğitim izlemlerinin yer almasına,

-İşkence kurbanlarına tedavi sağlayan özel bakım merkezlerinin kurulmasını desteklemeye,

-Birleşmiş Milletler İşkence Kurbanları için Gönüllü Fonu'nun 1992'deki toplam 1.6 milyon USD olan yetersiz tutarının 1995 yılında en az 25 milyon USD ve 1999'da da en az 100 milyon USD'ü ulaşması için ulusal katkıları arttırmaya çağınır.

TÜM BUNLARA KARŞIN; İŞKENENİN ACI VEREN MİRASI-YANI İNSAN GÖVDELERİNDEKİ İŞKENCE İZLERİ- ÖNÜMÜZDEKİ UZUN YILLAR BOYUNCA KARŞIMIZA ÇIKMAYI SÜRDÜRECEK VE SONUÇTA DA BİZLERİ TIBBİ BAKIMA VE TOPLUMSAL İLGİ GÖSTERMEYE ZORLAYACAKTIR.

Yukarıdaki metin 24 Ekim 1992 günü İstanbul'da IRCT Konseyi ve bürosu tarafından kabul edilmiştir.